

## KESAN PENDEKATAN PEMBELAJARAN MASTERI TERHADAP PENCAPAIAN KEMAHIRAN MEMBACA BAHASA MELAYU MURID PEMULIHAN SEKOLAH RENDAH

*(The Impact Of Mastery Learning Approach To The Achievement Of Reading Skills  
Among Primary Schools Students)*

**ABDULL SUKOR SHAARI**  
[noor.aini@fppm.upsi.edu.my](mailto:noor.aini@fppm.upsi.edu.my)  
Universiti Utara Malaysia

**KALAIDEVI A/P APLANAIDU**  
Universiti Utara Malaysia

**Abstrak:** Kajian ini bertujuan mengenal pasti kesan Pendekatan Pembelajaran Masteri terhadap pencapaian dalam kemahiran membaca murid pemulihan di sekolah rendah. Kajian ini menggunakan reka bentuk kuasi eksperimen dengan menggunakan ujian pra dan pasca kepada 60 murid pemulihan yang mempunyai tahap pencapaian yang rendah di dua buah sekolah luar bandar di Kedah. Sampel kajian sekolah A dipilih sebagai Kumpulan Eksperimen manakala sampel kajian sekolah B sebagai Kumpulan Kawalan. Dapatan kajian dianalisis menggunakan Statistic Packages for Social Sciences Version 16.0 for Windows (SPSS). Analisis statistik inferensi menggunakan ujian-t digunakan untuk membandingkan min-min pencapaian murid kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan. Berdasarkan analisis ujian-t kumpulan eksperimen yang diajar dengan menggunakan pendekatan masteri menunjukkan skor penguasaan yang lebih tinggi dalam kemahiran membaca jika dibandingkan dengan kumpulan kawalan yang diajar dengan menggunakan pendekatan konvensional.

**Kata kunci:** pendekatan pembelajaran masteri, kemahiran membaca, pemulihan, kuasi eksperimen, Bahasa Melayu

**Abstract:** Abstract : This study aims to identify the impact of Mastery Learning Approach on students' achievement in reading skills in primary schools. This study used a quasi-experimental design with pre-and post-test to 60 remedial students who have low levels of achievement in two rural schools in Kedah. The findings were analyzed using Statistic Packages for Social Sciences Version 16.0 for Windows (SPSS). Inferential statistical analysis using t-test was used to compare the mean achievement at the experimental group and the control group. Based on the analysis, testing, the experimental group that was taught with mastery approach showed higher proficiency scores in reading skills compared with a control group who were taught using the conventional approach.

**Keywords:** mastery learning approach, reading, recovery, quasi-eksperimen, Malay.

## PENGENALAN

Menjelang tahun 2020, Malaysia berhasrat menjadi sebuah negara maju mengikut acuan sendiri. Kemajuan yang hendak dicapai itu dijangka meliputi kesemua aspek kehidupan secara seimbang selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan (Kulanz Salleh, 2008). Selaras dengan matlamat untuk menjadikan Malaysia sebuah negara maju, kerajaan telah menjadikan pendidikan sebagai satu daripada Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) ke arah menambah baik prestasi pelajar secara menyeluruh dan membolehkan mereka mendapat akses kepada pendidikan berkualiti (RMK10). Namun dalam usaha Kementerian Pelajaran Malaysia memperkasakan pendidikan negara, masih terdapat segelintir murid yang ketinggalan dalam pendidikan. Rozlan (2009), yang memetik laporan *United Nation Development Programme 2007/2008* bahawa kadar celik huruf di Malaysia ialah 88.7% dan berada pada tangga ke-94 daripada 178 buah negara di dunia. Ketidakupayaan murid-murid dalam menguasai kemahiran membaca akan menyumbang kepada masalah keciciran (Unit Rendah, Bahagian Sekolah, 2006). Selain itu, jika angka ini dibiarkan tanpa ditangani segera maka perkara ini akan mengundang masalah yang lebih besar lagi iaitu mereka sukar untuk mengikuti dan meneruskan pendidikan di peringkat menengah (Isahak Haron, 2005).

## PENYATAAN MASALAH

Pendedahan terhadap kemahiran membaca pada peringkat awal sangat penting bagi membantu mengatasi masalah membaca dalam pendidikan formal dan menjamin kejayaan masa depan seseorang. Dalam pendidikan bahasa Melayu, penekanan terhadap proses membaca telah diberikan perhatian terutama melalui penerapan kemahiran bahasa yang perlu dicapai seperti yang terkandung dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa Melayu pada peringkat sekolah rendah (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2000). Jika pelajar didapati masih lemah dalam kemahiran ini impaknya memberi kesan terhadap keupayaan murid-murid untuk mencapai keputusan yang lebih baik dalam semua mata pelajaran termasuk mata pelajaran bahasa Melayu (Roselan, 2003). Arshad Ismail (2006) mengatakan bahawa murid dalam kategori lemah membaca dilabelkan sebagai murid yang gagal untuk menyediakan otak mereka dalam menguasai prinsip asas abjad untuk menjadi seorang pembaca yang mahir.

Banyak kajian yang pernah dijalankan telah membuktikan bahawa murid-murid yang bermasalah dalam kemahiran membaca dan memahami biasanya akan turut bermasalah dalam bidang akademik (Chatterji, 2006; Md. Daud, 2005). Hal ini kerana pengajaran yang berkesan memerlukan kemahiran dan pengetahuan yang luas terhadap mata pelajaran serta mempunyai kefahaman terhadap aspek pembelajaran murid (Tay Meng Huat, 2003). Selain itu, proses pengajaran dan pembelajaran pada masa sekarang lebih menekankan kepada kesegeraan dalam menghabiskan silibus pembelajaran yang perlu diikuti oleh setiap murid dalam satu masa. Ini menyebabkan murid-murid tidak berkesempatan untuk menguasai sesuatu unit pembelajaran terlebih dahulu sebelum beralih kepada unit pembelajaran yang baru dan keadaan ini mewujudkan jurang yang besar antara murid.

Pendekatan pembelajaran masteri memainkan peranan dari segi mewujudkan penglibatan semua pelajar dalam proses pembelajaran (Bloom, 1971). Menyedari keadaan ini, Pusat Perkembangan Kurikulum (2001) memberi penekanan kepada penggunaan konsep Pembelajaran Masteri yang diterapkan dalam aktiviti rancangan pengajaran guru. Hal ini kerana pendekatan ini memberi peluang kepada semua pelajar berprestasi tinggi dan rendah belajar mengikut kadar kebolehan sendiri. Pelajar yang tidak menguasai sesuatu unit pembelajaran diberi aktiviti pemulihan manakala yang telah mencapai aras masteri pula diberi aktiviti pengayaan. Walau bagaimanapun, sorotan literatur mendapati kajian tentang pendekatan pembelajaran masteri dalam penguasaan literasi bahasa (kemahiran membaca) sangat kurang di negara kita. Oleh itu, kajian ini dijalankan untuk mengenal pasti kesan pendekatan masteri terhadap kemahiran membaca dengan membandingkan pencapaian kemahiran membaca antara kumpulan eksperimen dengan kumpulan kawalan dalam ujian pra dan ujian pasca.

## KERANGKA TEORETIKAL KAJIAN

Teori asas yang mendasari Pembelajaran Masteri diperkenalkan oleh John B. Carroll pada tahun 1963. Berdasarkan pemerhatian beliau dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa Inggeris terhadap pelajar asing, Carroll mendapati terdapat perbezaan dari segi peruntukan masa yang diperlukan oleh pelajar untuk menguasai unit-unit pelajaran kajiannya. Carroll berpendapat semua pelajar mempunyai potensi untuk menguasai semua jenis pembelajaran tetapi yang membezakan mereka adalah tempoh masa yang diperlukan. Bagi memperjelaskan pendapat beliau, Carroll telah mengemukakan satu formula pembelajaran, iaitu:

$$KP \text{ (kadar pembelajaran)} = f \frac{(\text{masa yang diperuntukkan untuk pembelajaran})}{(\text{masa yang diperlukan untuk pembelajaran})}$$

KP (Kadar Pembelajaran) adalah bersamaan dengan masa yang digunakan untuk belajar dibahagi Dengan masa yang diperlukan untuk belajar. Berdasarkan formula ini, Carroll mencadangkan perancangan pengajaran dan pembelajaran memfokuskan kepada tempoh masa berbeza yang diperlukan oleh pelajar mengikut kadar pembelajaran masing-masing. Pendekatan ini berbeza dengan kelaziman merancang pengajaran dan pembelajaran yang lebih mementingkan perbezaan keupayaan dan 'kecerdasan' pelajar. Carroll telah mengenal pasti dua faktor yang memberi kesan terhadap kadar pembelajaran seseorang pelajar iaitu:

1. Ketekalan usaha pelajar, iaitu kemampuan pelajar untuk mendisiplinkan diri menelaah dan membuat latihan sesuatu unit pelajaran dalam tempoh masa tertentu
2. Peluang untuk seseorang pelajar belajar bermaksud:
  - Masa yang diberi untuk pelajar mempelajari sesuatu unit.
  - Latihan yang sesuai dan mencukupi.
  - Cara dia diajar.
  - Kemudahan pelajar mengguna bahan yang relevan dengan pembelajarannya seperti membaca buku, membuat eksperimen dan modul pembelajaran.

Idea Carroll telah diperkembangkan oleh Benjamin Bloom (1971) sehingga dikenali sebagai Pembelajaran Masteri. Bloom berpendapat kalau kita boleh menjangkakan kadar pembelajaran seseorang pelajar, kita boleh menentukan tahap penguasaan pelajar tersebut berdasarkan empat andaian berikut:

2. Seorang murid normal boleh menguasai sesuatu pengetahuan atau kemahiran dengan baik dan penuh yakin sekiranya keadaan yang sesuai serta masa yang mencukupi disediakan untuk murid itu menguasai pembelajarannya
3. Suatu pengajaran dan pembelajaran mestilah bersesuaian dengan tahap kebolehan murid supaya aktiviti pengajaran dan pembelajaran itu lebih bermakna, berkesan dan menarik bagi memudahkan pencapaian hasil pembelajaran yang dihasratkan.
4. Perbezaan pencapaian murid adalah kerana kegagalan pengajaran guru dan bukan disebabkan oleh faktor perbezaan kecerdasan individu, perbezaan sikap dan perbezaan pencapaian murid berprestasi tinggi dengan murid berprestasi rendah.
5. Pengajaran yang berkesan mestilah dapat membantu mengenal pasti kelemahan murid dan seterusnya memperbaiki penguasaan murid dalam sesuatu pembelajaran.

Pembelajaran masteri telah memindahkan tanggungjawab menyalahkan kegagalan pelajar disebabkan oleh kelemahan 'kecerdasan' pelajar kepada faktor kelemahan perancangan unit-unit bahan pengajaran dan pembelajaran untuk pelajar dan kualiti pengajaran guru. Teori pembelajaran masteri dikaitkan dengan kemahiran membaca dengan berpanduan dua mazhab besar yang menerangkan bagaimanakah kanak-kanak mula membaca. Mazhab pertama merujuk kepada perspektif linguistik yang berasaskan kepada anggapan bahawa bahasa terdiri daripada 'bunyi' dan adunan bunyi yang menjadikan

perkataan (Haris & Sipay dalam Yahaya Othman, 2003). Mazhab ini mengajar kanak-kanak membaca bermula dengan menghafal simbol-simbol yang mewakili bunyi asas ini (fonem) iaitu huruf abjad dan bunyi-bunyi huruf tersebut

## SOROTAN LITERATUR

Pendekatan pembelajaran masteri telah lama digunakan dalam mata pelajaran Matematik. Contohnya kajian oleh National Council of Teachers of Mathematics (2000) mendapati penggunaan pembelajaran masteri membolehkan murid mencapai objektif pembelajaran secara progresif sekiranya guru kerap menjalankan pentaksiran secara formatif bagi setiap unit pembelajaran. Kaedah ini sesuai digunakan dalam pengajaran matematik kerana ia mengukuhkan tentang apa yang diketahui oleh murid sebelum pengajaran, mengenal pasti apa yang telah diketahui dengan berkesan dan apa yang perlu diketahui lagi dengan lebih baik selepas pengajaran dilakukan. Kepentingan elemen masteri juga diuraikan dalam sukatan mata pelajaran matematik.

Selain itu, Slavin, Lake dan Groff (2009) telah menjalankan satu kajian tinjauan tentang program pembelajaran masteri dalam mata pelajaran matematik di sekolah menengah rendah dan menengah bagi melihat keberkesanan program ini. Kajian ini dijalankan selama 12 minggu dan didapati subjek kajian telah mencapai kriteria yang ditetapkan terhadap pembelajaran masteri dalam subjek matematik. Selain itu, hasil kajian ini juga mendorong guru bersikap positif terhadap prinsip dan amalan pembelajaran masteri selepas mereka didedahkan dengan pendekatan ini. Oleh itu, pemilihan kaedah ini adalah sesuai dengan latar belakang pelajar yang tidak meminati matematik.

Menurut kajian Junaidah dan Rasyidah (2006), pembelajaran masteri merupakan pendekatan pengajaran dan pembelajaran yang penting untuk memastikan pelajar dapat menguasai apa yang diajar dan mencapai objektif pelajaran yang ditentukan dengan memuaskan. Hal ini disebabkan pendekatan masteri membenarkan proses pembelajaran berlaku mengikut tahap kemampuan pengguna (83.33%) serta dapat membantu pengguna menguasai sesuatu topik dengan mudah (86.11%). Ini bermakna, pendekatan yang diterapkan iaitu pendekatan masteri mampu menjadikan proses pembelajaran berlaku dengan lebih berkesan. Pendekatan ini juga membolehkan pengguna menguasai topik pembelajaran yang disediakan mengikut stail dan kemampuan mereka yang tersendiri.

Pencapaian murid dipengaruhi oleh jumlah masa yang diperuntukkan untuk belajar. Menurut Zimmerman dan Dibeneditto (2008), oleh kerana murid-murid dapat mencapai pengetahuan asas yang diperlukan untuk setiap unit pembelajaran, maka mereka bersedia untuk mempelajari konsep-konsep dan kemahiran membaca, kurang mengalami kekecewaan dalam pembelajaran dan lebih banyak melibatkan diri dalam aktiviti di bilik darjah. Oleh itu, pendekatan pembelajaran masteri sesuai dijalankan di kelas pemulihan yang mempunyai bilangan murid yang sedikit dan memudahkan murid menguasai sesuatu kemahiran yang dihasratkan sebelum ke aras yang tinggi.

## METODOLOGI

### Reka Bentuk Kajian

Reka bentuk kajian ini ialah reka bentuk kuasi-eksperimen. Reka bentuk bagi kajian ini dijelaskan dalam Jadual 1.

Jadual 1: Reka bentuk kuasi eksperimen

|                            |           |    |             |
|----------------------------|-----------|----|-------------|
| <b>Kumpulan Eksperimen</b> | Ujian Pra | X* | Ujian Pasca |
| <b>Kumpulan Kawalan</b>    | Ujian Pra | Y* | Ujian Pasca |

X\*- Pengajaran menggunakan pendekatan pembelajaran masteri selama enam minggu

Y\*- Pengajaran menggunakan pendekatan konvensional selama enam minggu

Pemboleh ubah bebas dalam kajian ini ialah pendekatan pengajaran yang akan digunakan bagi kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan. Kumpulan eksperimen diajar menguasai kemahiran membaca dengan menggunakan pendekatan pembelajaran masteri manakala kumpulan kawalan dengan menggunakan pendekatan konvensional. Pemboleh ubah bersandar pula ialah pencapaian dalam kemahiran membaca murid. Pencapaian ini diukur dengan menggunakan ujian lisan bacaan.

### **Sampel Kajian**

Sampel kajian terdiri daripada murid pemulihan Tahun 3 dari dua buah sekolah di sekitar kawasan Bujang, Daerah Kuala Muda/Yan. Sampel kajian ini terdiri daripada 60 orang murid pemulihan dari dua buah sekolah kebangsaan di luar bandar. Sampel kajian sekolah A dipilih sebagai Kumpulan Eksperimen manakala sampel kajian sekolah B sebagai Kumpulan Kawalan. Setiap sekolah mewakili satu kumpulan kajian agar pengajaran yang diberikan kepada satu kumpulan tidak mempengaruhi kumpulan lain. Seorang guru opsyen pemulihan yang mempunyai pengalaman mengajar selama lima tahun akan menjadi fasilitator bagi kumpulan eksperimen. Sampel kajian bagi kedua-dua kumpulan merupakan pelajar yang mempunyai tahap pencapaian yang rendah bagi Ujian Akhir Tahun 2011 dalam mata pelajaran Bahasa Melayu.

### **Instrumen kajian**

Instrumen ujian lisan membaca telah digunakan untuk mengumpul data. Ujian ini mengandungi dua bahagian iaitu Bahagian A: Maklumat Diri dan Bahagian B: Soalan Ujian Lisan Membaca. Kandungan soalan lisan ini dipetik daripada instrumen literasi membaca saringan 4 dan saringan 5 Tahun 2, tahun 2011. Dua set ujian digunakan untuk menjalankan ujian prapasca (kandungan kedua-dua instrumen ini adalah sama) kepada murid-murid pemulihan. Dua orang guru pemulihan yang terlatih dan mempunyai pengalaman melebihi lima tahun telah menyemak soalan-soalan ujian pra dan ujian pasca untuk memastikan soalan-soalan tersebut sesuai dengan kebolehan murid pemulihan tahun tiga. Manual pentadbiran ujian lisan membaca dan pemberian markah terhadap penguasaan minimum bagi literasi membaca juga turut disediakan. Guru tersebut tidak ada kaitan dengan subjek kajian.

Ujian lisan membaca merupakan sebuah instrumen pengukuran yang menyeluruh terhadap kekuatan dan kelemahan murid dalam kemahiran membaca. Ujian ini digunakan untuk membantu guru pemulihan khas mengesan daerah-daerah kelemahan dan kekuatan yang dihadapi oleh murid dalam proses membaca dan merangka program pengajaran yang sesuai dengan murid. Item-item soalan bertumpu kepada daerah-daerah kesukaran yang disenaraikan seperti berikut:

1. Peringkat Suku kata
  - Membedakan suku kata terbuka
  - Membedakan suku kata tertutup
2. Peringkat Perkataan
  - Pembalikan perkataan
  - Membedakan bunyi fonem /e/ dan /a/ dalam perkataan
  - Membedakan dan mencantumkan suku kata-suku kata terbuka dalam perkataan
  - Membedakan dan mencantumkan suku kata-suku kata tertutup dalam perkataan
  - Membedakan dan mencantumkan suku kata-suku kata yang mengandungi gugusan konsonan dalam perkataan
  - Menyebut perkataan dasar dan perkataan berimbuhan
3. Peringkat ayat
  - Membaca dan memahami ayat-ayat pendek

## Ujian Pra dan ujian Pasca

Ujian ini ditadbir dan disusun mengikut urutan konstruk dari mudah ke sukar. Isi kandungan soalan dalam ujian pra dan ujian pasca adalah seperti dalam Jadual 2. Ujian Pra dijalankan pada minggu pertama sebelum intervensi manakala ujian Pasca pula dijalankan pada minggu kelapan selepas murid melalui proses rawatan. Tujuan ujian pasca adalah untuk mengesan pencapaian murid dalam kemahiran membaca setelah mereka didedahkan dengan pendekatan pembelajaran masteri.

Jadual 2: Kandungan ujian pra dan ujian pasca

| Bil. | Aras Literasi Membaca                                           | Bil. Soalan | Jumlah Soalan |
|------|-----------------------------------------------------------------|-------------|---------------|
| 1    | Keupayaan membunyikan suku kata terbuka                         | 10          | 20            |
| 2    | Keupayaan membunyikan suku kata tertutup                        | 10          |               |
| 3    | Keupayaan membaca perkataan yang mengandungi suku kata terbuka  | 10          | 20            |
| 4    | Keupayaan membaca perkataan yang mengandungi suku kata tertutup | 10          |               |
| 5    | Keupayaan membaca ayat mudah                                    | 5           | 10            |
| 6    | Keupayaan membaca dan memahami bahan rangsangan                 | 5           |               |

## Skor Kemahiran Membaca

Tahap pencapaian bagi setiap skor kemahiran membaca ditunjukkan dalam Jadual 3. Murid pemulihan yang telah diuji diberi markah dan ditentukan tahap penguasaan kemahiran membaca berpandukan jadual skor pencapaian di bawah.

Jadual 3: Tahap kemahiran membaca murid pemulihan

| Tahap        | Skor    | Penerangan                                                                                                        |
|--------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sangat lemah | 0 - 3   | Kanak-kanak menguasai sangat sedikit kemahiran yang diperlukan untuk belajar membaca.                             |
| Lemah        | 4 - 7   | Kanak-kanak mula mengembangkan kemahiran yang diperlukan untuk belajar membaca.                                   |
| Sederhana    | 8 - 11  | Kanak-kanak sedang membina kemajuan dan telah menguasai beberapa kemahiran yang diperlukan untuk belajar membaca. |
| Baik         | 12 - 15 | Kanak-kanak telah menguasai banyak kemahiran yang diperlukan dan hampir bersedia untuk belajar membaca.           |
| Sangat baik  | 16 - 20 | Kanak-kanak mempunyai kemahiran yang sangat baik dan telah bersedia untuk belajar membaca.                        |

## Prosedur Pengumpulan Data

Kajian ini dijalankan selama lapan minggu melalui ujian pra dan pasca. Pada minggu pertama kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan diberikan ujian pra dalam bentuk ujian lisan membaca yang terdiri daripada kemahiran suku kata terbuka dan tertutup, perkataan terbuka dan tertutup dan bacaan ayat mudah diikuti pemahaman terhadap ayat tersebut. Instrumen ini ditadbir secara lisan semasa waktu Bahasa Malaysia. Ujian ini dijalankan secara individu atau kumpulan kecil tidak melebihi tiga orang murid serta mengikut kesediaan murid. Murid dikehendaki duduk bersebelahan pentaksir ketika

pentaksiran dilaksanakan dan murid boleh memberi respons secara mengeja atau membaca terus. Mulai minggu kedua hingga minggu ketujuh (selama enam minggu) kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan diberikan pengajaran selama enam minggu. Kumpulan eksperimen diajar dengan menggunakan pendekatan pembelajaran masteri dan kumpulan kawalan pula diajar dengan menggunakan pendekatan tradisional. Setiap minggu subjek diajar sekali dalam seminggu menggunakan pendekatan pembelajaran masteri (60 minit).

## DAPATAN

### **Hipotesis 1: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi min pencapaian di antara kumpulan kawalan dan kumpulan eksperimen bagi kemahiran membaca dalam ujian pra**

Analisis data telah dijalankan bagi menentukan min prestasi bagi kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan sebelum sesi pengajaran dijalankan. Kedua-dua kumpulan telah diberikan ujian pra berdasarkan soalan lisan yang meliputi tiga kategori soalan iaitu soalan menguji kemahiran membaca sukukata, perkataan dan ayat. Oleh hal yang demikian, bagi mengenal pasti perbezaan yang signifikan dari segi min pencapaian kemahiran membaca antara kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan analisis ujian-t sampel tak bersandar dilakukan. Berdasarkan Jadual 4, didapati bahawa min pencapaian kemahiran membaca yang diperoleh oleh kumpulan eksperimen ialah 7.00 dan sisihan piawai ialah 1.145. Sementara kumpulan kawalan memperoleh min pencapaian membaca 6.57 dan sisihan piawai ialah 1.135. Perbezaan min di antara kumpulan eksperimen dan kawalan dalam ujian pra hanyalah sebanyak 0.43.

Analisis ujian-t menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan di antara skor kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan,  $t(60) = 1.472$ ,  $p > 0.05$ . Oleh itu, hipotesis nol yang pertama bagi kajian ini, iaitu tidak terdapat perbezaan yang signifikan bagi min pencapaian kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan dalam ujian pra adalah tidak dapat ditolak. Hal ini bermaksud kedua-dua kumpulan mempunyai tahap pencapaian kemahiran membaca yang sama sebelum rawatan atau pengajaran dijalankan.

Jadual 4: Ujian-t membandingkan pencapaian murid kumpulan eksperimen dengan kumpulan kawalan dalam ujian pra

| Kawalan    | N  | Min  | Sisihan<br>Piawai | Perbezaan<br>Min | Nilai-t | df | p     |
|------------|----|------|-------------------|------------------|---------|----|-------|
| Eksperimen | 30 | 7.00 | 1.145             | 0.43             | 1.472   | 58 | 0.146 |
| Kawalan    | 30 | 6.57 | 1.135             |                  |         |    |       |

\* Tahap signifikan pada aras  $p < 0.05$

### **Hipotesis 2: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi min pencapaian di antara kumpulan kawalan dan kumpulan eksperimen bagi kemahiran membaca dalam ujian pasca**

Berdasarkan Jadual 5, min pencapaian kemahiran membaca yang diperoleh oleh kumpulan eksperimen yang mengikuti pengajaran menggunakan pendekatan masteri ialah 20.77 dan SP 5.77. Manakala kumpulan rawatan yang mengikuti pengajaran membaca secara konvensional pula memperoleh min pencapaian 11.60 dan SP 1.35. Perbezaan min di antara kumpulan eksperimen dan kawalan dalam ujian pasca ialah sebanyak 9.17. Analisis ujian-t ini juga menunjukkan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan dari segi min pencapaian di antara skor kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan,  $t(60) = 8.47$ ,  $p < 0.05$ . Keputusan ini menunjukkan bahawa pencapaian dalam kemahiran membaca bagi sampel kumpulan eksperimen yang diajar menggunakan pendekatan masteri adalah lebih tinggi berbanding dengan sampel kumpulan kawalan yang hanya diajarkan menggunakan pendekatan konvensional. Oleh hal yang demikian, hipotesis nol yang kedua bagi kajian ini, iaitu min pencapaian kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan dalam ujian pasca adalah ditolak.



Jadual 5: Ujian-t membandingkan pencapaian murid kumpulan eksperimen dengan kumpulan kawalan dalam ujian pasca

| Kawalan    | N  | Min   | Sisihan<br>Piawai | Perbezaan<br>Min | Nilai-t | df | p       |
|------------|----|-------|-------------------|------------------|---------|----|---------|
| Eksperimen | 30 | 20.77 | 5.77              | 9.17             | 8.47    | 58 | 0.000 * |
| Kawalan    | 30 | 11.60 | 1.35              |                  |         |    |         |

\* Tahap signifikan pada aras  $p < 0.05$

### Hipotesis 3: Tidak terdapat perbezaan yang signifikan dari segi min pencapaian ujian pra dan pasca bagi kumpulan kawalan dan kumpulan eksperimen dalam kemahiran membaca

Analisis ujian-t sampel berpasangan digunakan untuk menguji kewujudan perbezaan min bagi sepasang pemboleh ubah yang bersandar di antara satu sama lain untuk satu kumpulan populasi. Analisis perbandingan ini dijalankan bagi menguji hipotesis berlakunya perkembangan pengetahuan murid selepas pengajaran menggunakan sesuatu pendekatan. Jadual 6 menunjukkan perbezaan pencapaian min skor ujian pra dengan min skor ujian pasca bagi kedua-dua kumpulan kajian.

Jadual 6: Ujian-t menentukan perbezaan min pencapaian kumpulan kawalan dalam ujian pra dan ujian pasca

| Kawalan    | N  | Min     | Sisihan<br>Piawai | Nilai-t | dk | p       |
|------------|----|---------|-------------------|---------|----|---------|
| Eksperimen | 30 | 6.5667  | 1.1351            | 3.794   | 32 | 0.001 * |
| Kawalan    | 30 | 11.6000 | 1.3544            |         |    |         |

\* Tahap signifikan pada aras  $p < 0.05$

Dapatan kajian yang diperoleh menunjukkan terdapat perbezaan yang signifikan min skor pencapaian ujian pra dengan min skor pencapaian ujian pasca bagi kumpulan kawalan dan kumpulan eksperimen. Dapatan kajian dalam kumpulan kawalan menunjukkan skor min ujian pasca melebihi skor min ujian pra yang mana peningkatan skor min pencapaian membaca adalah sebanyak 5.03. Dapatan ujian-t berpasangan menunjukkan nilai signifikan (0.001) bagi kumpulan kawalan kurang daripada nilai alpha (0.005),  $p = .001 < 0.05$  dengan  $t(30) = 3.79$ . Oleh hal yang demikian, hipotesis nol bagi kajian ini ditolak. Maka kesimpulan kajian membuktikan bahawa terdapat perbezaan yang signifikan antara ujian pra dan pasca kemahiran membaca bagi kumpulan kawalan.

Jadual 7: Ujian-t menentukan perbezaan min pencapaian kumpulan eksperimen dalam ujian pra dan ujian pasca

| Kawalan    | N  | Min     | Sisihan<br>Piawai | Nilai-t | dk | p      |
|------------|----|---------|-------------------|---------|----|--------|
| Eksperimen | 30 | 7.0000  | 1.1447            | 13.78   | 29 | *0.000 |
| Kawalan    | 30 | 20.7667 | 5.7696            |         |    |        |

\* Tahap signifikan pada aras  $p < 0.05$

Manakala dapatan kajian kumpulan eksperimen menunjukkan skor min ujian pasca melebihi skor min ujian pra yang mana peningkatan skor min ujian pencapaian membaca adalah sebanyak 13.77. Dapatan ujian-t berpasangan menunjukkan nilai signifikan (0.000) kurang daripada nilai alpha (0.05),  $p =$



.000 < 0.05 dengan  $t(30) = 13.78$ . Dengan keputusan ini, hipotesis nol adalah ditolak. Kesimpulan kajian membuktikan terdapat perbezaan yang signifikan dari segi min pencapaian kumpulan eksperimen dalam ujian pra dan ujian pasca. Keputusan ini menunjukkan terdapat peningkatan peratusan skor pencapaian selepas pengajaran dijalankan bagi kedua-dua kumpulan masteri dan konvensional. Perbezaan signifikan yang ditunjukkan menerangkan berlakunya perkembangan pengetahuan murid berdasarkan pendekatan yang digunakan dalam pengajaran.

Walau bagaimanapun skor peratusan peningkatan pencapaian membaca bagi kumpulan masteri adalah lebih besar iaitu 13.76 jika dibandingkan dengan peratus peningkatan pencapaian kumpulan tradisional iaitu 5.03. Ini menunjukkan murid kumpulan eksperimen dapat membina aras masteri yang lebih baik selepas rawatan diberikan. Bagi menjawab persoalan ketiga iaitu melihat sejauh mana kesan penggunaan pendekatan masteri dalam meningkatkan pencapaian kemahiran membaca yang diukur berdasarkan pencapaian dalam ujian pra dan ujian pasca, hasil analisis pencapaian membaca adalah seperti Jadual 8.

Jadual 8: Keputusan ujian pra dan ujian pasca bagi kumpulan eksperimen

| Tahap         | Skor  | Ujian Pra (%)    | Ujian Pasca (%)  |
|---------------|-------|------------------|------------------|
| Sangat baik   | 16-20 | 0 (0%)           | 23 (76.67%)      |
| Baik          | 12-15 | 0 (0%)           | 4 (13.33%)       |
| Sederhana     | 8-11  | 11 (36.67%)      | 3 (10.0%)        |
| Lemah         | 4-7   | 19 (63.33%)      | 0 (0%)           |
| Sangat lemah  | 0-3   | 0 (0%)           | 0 (0%)           |
| <b>Jumlah</b> |       | <b>30 (100%)</b> | <b>30 (100%)</b> |

Berdasarkan analisis dapatan kajian bagi ujian pra dan ujian pasca dalam Jadual 11 dapatlah dirumuskan bahawa secara keseluruhan pencapaian pelajar dalam kemahiran membaca telah meningkat setelah proses pengajaran dan pembelajaran masteri dilaksanakan. Bilangan murid yang dapat menguasai kemahiran membaca adalah seramai 23(76.67%) orang dalam ujian pasca selepas mereka menerima rawatan. Dapatan kajian ini juga membuktikan tidak ada murid yang tidak menguasai kemahiran membaca dalam ujian pasca dan terdapat tiga orang murid dalam kategori sederhana selepas ujian ini. Dapatan ini jelas menunjukkan pengajaran dan pembelajaran menggunakan pendekatan masteri memberi sumbangan positif terhadap pencapaian pelajar dalam kemahiran membaca selepas pengajaran menggunakan pendekatan masteri. Dapatan kajian ini juga menunjukkan terdapat peningkatan pencapaian yang ketara dalam ujian pasca berbanding dalam ujian pra. Pelajar-pelajar juga didapati telah menunjukkan pemahaman yang baik terhadap kemahiran-kemahiran yang diajar menggunakan pendekatan masteri. Secara keseluruhan, pelajar telah mengetahui banyak asas kemahiran membaca selepas penggunaan pendekatan masteri.

## PERBINCANGAN DAN CADANGAN

Dapatan kajian ini berdasarkan keputusan ujian-t. Kajian juga menunjukkan min pencapaian dalam ujian pasca lebih besar berbanding dengan min pencapaian ujian pra. Dapatan ini adalah selaras dengan dapatan kajian Mat Jamudin (2002) yang menunjukkan wujud perbezaan yang signifikan pencapaian pelajar dalam ujian pra dan ujian pasca. Hal ini menunjukkan penggunaan pendekatan masteri berkesan dalam meningkatkan pencapaian pelajar. Analisis kajian yang dijalankan selepas rawatan menunjukkan wujudnya peningkatan yang ketara bagi kumpulan eksperimen dalam pencapaian ujian pasca berbanding dengan ujian pra. Didapati bilangan pelajar yang dapat membaca telah meningkat dalam ujian pasca. Pencapaian ini menunjukkan pengajaran masteri dapat meningkatkan penguasaan kemahiran membaca. Malahan perubahan sikap pelajar dalam kemahiran membaca telah berlaku iaitu daripada kurang berminat kepada berminat dalam kemahiran ini. Kajian ini juga relevan dengan kajian O'Connor, White dan Swanson (2000) yang membuktikan kanak-kanak boleh membaca dengan berkesan sekiranya guru

melatih murid membaca dengan cara yang betul dan sistematik. Kajian ini juga berjaya membuktikan bahawa dengan menggunakan pendekatan masteri, ia dapat meningkatkan pencapaian kemahiran membaca murid yang dikaji. Perbincangan ini terlalu ringkas dan sedikit berbanding data yang dikumpul. Sila tambah lagi perbincangan

### IMPLIKASI DAN CADANGAN

Kajian ini memberi beberapa implikasi terhadap pengajaran dan pembelajaran dalam kemahiran membaca. Dapatan daripada kajian ini menunjukkan bahawa kaedah pembelajaran masteri memberi banyak kebaikan dalam meningkatkan penguasaan membaca murid pemulihan. Kajian ini telah membuktikan bahawa pendekatan pembelajaran masteri menjadi satu pendekatan alternatif yang berkesan dan guru digalakkan untuk menggunakan pendekatan ini dalam kelas pemulihan. Dapatan kajian menunjukkan pencapaian pelajar yang lemah dapat dipertingkatkan dengan penggunaan pendekatan masteri dalam kemahiran membaca.

Di samping itu, kajian ini memberi kesan positif kepada guru dari segi penggunaan kaedah atau teknik pengajaran alternatif bahasa Melayu. Penggunaan pendekatan masteri dalam kajian ini memberi pilihan kepada guru untuk meningkatkan pencapaian penguasaan murid dalam kemahiran membaca dan mengenal pasti tahap kelemahan murid. Guru boleh mengajar secara berperingkat-peringkat iaitu murid harus menguasai atau mahir pada satu peringkat sebelum berpindah ke peringkat yang seterusnya. (bagaimana amalan sekarang dan apa buktinya..nyatakan) Anda perlu juga menyatakan data siapa yang sebenarnya lemah guru atau murid atau kedua-dua mempunyai kelemahan...dapatkan data bagi perkara ini. Penulis/pengkaji tidak dapat membandingkan dengan amalan sekarang kerana ia perlukan kajian lain. Artikel ini hanya mencadangkan pendekatan pembelajaran alternatif.

Murid yang masih lemah akan diberi aktiviti pemulihan sehingga dapat menguasai aras masteri manakala aktiviti pengayaan diberikan bagi murid yang telah menguasai aras masteri. Di samping itu, guru juga lebih berkeyakinan semasa mengendalikan proses pengajaran dan pembelajaran kerana pendekatan ini menekankan persediaan mengajar yang teratur. Guru juga bijak membahagi masa bagi memastikan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran menggunakan pendekatan masteri. Bagaimana dengan LINUS yang sedang berjalan...adakah ia tidak berkesan atau bagaimana? Para murid juga harus diberi kesedaran tentang kepentingan menguasai kemahiran membaca. Penggunaan pendekatan pembelajaran masteri dalam aktiviti kelas pemulihan menyebabkan murid lebih bermotivasi untuk belajar menguasai kemahiran membaca. Huraian ini menyokong kajian-kajian yang dijalankan oleh Yahya (2001) yang menyatakan terdapat hubungan positif antara minat murid dengan kaedah mengajar. Selain itu murid juga menunjukkan minat untuk membaca kerana guru menggunakan pelbagai kaedah dan teknik yang memberangsangkan dan menyeronokkan.

Berdasarkan kepada dapatan kajian, beberapa cadangan dikemukakan bagi menjayakan pelaksanaan pengajaran dan pembelajaran kemahiran membaca dengan lebih berkesan. Oleh kerana kelancaran dan kefahaman mempunyai hubungan antara satu sama lain untuk menjadikan kemahiran membaca itu lebih berkesan, kedua-dua aspek ini perlu diberi perhatian dalam proses mengajar membaca kepada kanak-kanak. Beberapa kajian yang dijalankan telah menunjukkan kelancaran dapat membantu meningkat kefahaman. Antara kajian tersebut ialah kajian oleh O'Connor, White dan Swanson (2000). Di samping itu, guru perlu membuat perancangan pengajaran yang rapi supaya waktu pengajaran mencukupi. Guru perlu mengagihkan tugas yang sesuai kepada pelajar supaya mereka berupaya melibatkan diri secara aktif dan membentuk suasana persaingan yang sihat. Guru yang melaksanakan kaedah pembelajaran masteri hendaklah berhati-hati untuk memastikan pelajar menerima arahan yang boleh memberikan perkembangan pelajaran yang lengkap, berpeluang untuk berinteraksi secara aktif di antara satu sama lain. Guru yang dipertanggungjawab untuk melaksanakan pembelajaran masteri perlu diberi pendedahan atau kursus dalam kaedah pembelajaran masteri supaya mereka dapat memberikan komitmen yang lebih tinggi dalam proses pengajaran dan pembelajaran yang diadakan.

## KESIMPULAN

Kesimpulan kajian ini telah memberi satu kefahaman tentang kesan pendekatan masteri dalam kemahiran membaca dalam kalangan murid pemulihan. Dapatan kajian juga menunjukkan pendekatan masteri sangat berkesan dalam membantu kemahiran membaca murid lemah dan menunjukkan hubungan positif di antara pencapaian membaca dengan minat murid. Hal ini kerana aktiviti pemulihan dan pengayaan yang diberikan oleh guru dalam pembelajaran masteri memberi keyakinan kepada murid belajar dengan konsisten dari mudah ke sukar. Secara tidak langsung pendekatan masteri memberi pilihan yang terbaik kepada guru-guru pemulihan yang selama ini mencari-cari pendekatan dan kaedah yang sesuai untuk mengajar murid membaca dengan berkesan. Pendekatan ini juga telah menyediakan ruang kepada para guru untuk membantu murid yang tidak menguasai isi pelajaran. Perhatian secara individu yang diberikan oleh guru kepada murid yang tidak menguasai isi pelajaran merupakan “*scaffolding*” yang sangat berkesan. Dengan bimbingan dan tunjuk ajar secara peribadi yang diberikan oleh guru memberi ruang kepada murid untuk menguasai apa yang dipelajari secara konsisten. Oleh itu, pendekatan pembelajaran masteri merupakan satu dimensi baru bagi menyelesaikan masalah murid-murid yang tidak boleh membaca.

## RUJUKAN

- Arshad Ismail. (2006). *Pengalaman awal membaca*. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Barton, P. E. (2003). *Parsing the achievement gap: Baselines for tracking progress* (Policy information report). Princeton, NJ: Educational Testing Service.
- Bloom, B. S. (1971). Mastery learning (In J. H. Block (Ed.). *Mastery learning: Theory and practice*. (pp. 47–63). New York: Holt, Rinehart & Winston
- Caroll, J. B. (1963). *A model of school learning*. Teacher College Record.
- Chatterji, M. (2006). Reading achievement gaps, correlates, and moderators of early reading achievement: Evidence from the early childhood longitudinal study (ECLS) kindergarten to first grade sample. *Journal of Educational Psychology*, 98(3), 489–507.
- Guskey, T. R. (1997). *Implementing mastery learning*. New York: Wadsworth.
- Guskey, T. R. (2001). Mastery learning. (In N.J. Smelser, & P.B. Baltes (Eds.). *International encyclopedia of social and behavioral sciences*. (pp. 9372-9377). Oxford, England: Elsevier Science Ltd.
- Ishak Harun. (2005). *Pengalaman mengajar di Universiti Pendidikan Sultan Idris*. Mohd. Syarifudin Abdullah et.al (pnyt.). Tanjong Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris. (hlm 59-68).
- Jabatan Pendidikan Kedah (2009). *Statistik murid pemulihan khas: Unit Pendidikan Khas, Sekolah Rendah*.
- Jabatan Pendidikan Kedah ( 2012). *Statistik murid pemulihan khas: Unit Pendidikan Khas, Sekolah Rendah*.
- Junaidah Mohamed Kassim & Rasyidah Haji Anuar (2006). *Pembangunan model PeKA bagi perisian kursus e-pembelajaran animasi 3D menggunakan pendekatan masteri*. Fakulti Teknologi dan Sains Maklumat. Universiti Kebangsaan Malaysia: Bangi.
- Kulanz Salleh. (2009). <http://kulanzsalleh.com/sejarah-perkembangan-sistem-pendidikan-di-Malaysia>. Diakses pada 13 Februari 2010.
- Lee Valerie, E., & David, T. Burkam. (2002). *Inequality at the starting gate: Social background differences in achievement as children begin school*. Washington, DC: Economic Policy Institute.
- Mat Jamudin Jamrin. (2002). *Keberkesanan penggunaan teknik pengajaran peta konsep dalam mata pelajaran ekonomi asas tingkatan empat*. Disertasi Sarjana Pendidikan, Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia
- Md. Daud Taha. (2000). *Bacaan mekanis dan hubungannya dengan kemahiran bertutur*. Bandar Seri Begawan: Institut Pendidikan Sultan Hassanul Bolkiah.
- Mercer, C. D. (2005). *Teaching students with learning problems*. UK: Prentice Hall.

- National Council of Teachers of Mathematics (2000). *Principles and standards for school mathematics*. Reston, VA: National Council of Teachers of Mathematics.
- O'Connor, R. E., White, A., & Swanson, H. L. (2008). Repeated reading versus continuous reading: Influences on reading fluency. *Teaching Exceptional Children*, 40 (3), 76.
- Pusat Perkembangan Kurikulum (2001). *Pembelajaran masteri*. Kuala Lumpur: Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Pusat Perkembangan Kurikulum (2001). *Belajar cara belajar*. Kuala Lumpur: Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Roselan Baki. (2003). *Pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu*. Shah Alam: Karisma Publications Sdn. Bhd.
- Slavin, R. E., Lake, C., & Groff, C. (2009). Effective programs in middle and high school mathematics: A best-evidence synthesis. *Review of Educational Research*, Retrieved July 17, 2009, from: <http://rer.sagepub.com.proxy.library.ucsb.edu:2048/cgi/rapidpdf/0034654308330968v1>
- Tay Meng Huat. (2003). *Satu tinjauan terhadap sikap dan masalah guru Bahasa Melayu di sekolah rendah jenis kebangsaan*.
- Yahya Othman. (2003). *Mengajar membaca: Teori dan aplikasi panduan meningkatkan kemahiran mengajar membaca*. Selangor: PTS Publications & Distributors
- Yahya Othman. (2008). *Proses dan strategi membaca berkesan*. Serdang: Penerbitan Universiti Putra Malaysia.
- Zimmerman, B. J., & Dibeneditto, M. K. (2008). Mastery learning and assessment: Implications for students and teachers in an era of high-stakes testing. *Psychology in the Schools*, 45(3), 206-216.